

ADI FİĞ TARIMI

Fiğ türleri içerisinde tarımı en yaygın yapılan adi fiğdir.Yurdumuzun her bölgesinde yetiştirilmekte ve ekim alanı gittikçe genişlemektedir.Adi fiğden genellikle münavebe bitkisi, yeşil ot,kuru,silo yemi ve yeşil gübre olarak yararlanılmaktadır.Yeşil ve kuru otu hayvanlar için çok lezzetli ve besleyicidir.Yeşil otunda % 3-4,danesinde %20'nin üzerinde ham protein bulunur.Tek yıllık bir Baklagil yem bitkisi olan adi fiğ,ekim nöbeti içinde en uygun bitkilerden birisidir.Toprağa bol miktarda organik madde bırakır.

İklim ve Toprak İstekleri:

Adi fiğın soğuğa dayanıklılığı azdır.Soğu iklim bölgelerinde yazlık,ılıman iklim bölgelerinde ise kışlık olarak yetiştirilmektedir.Kışa dayanma gücü -8 C olup daha düşük derecelerde donmaktadır.Adi fiğler; nemli ılıman iklimlerde iyi gelişme gösterirler.Sıcak ve kuraklık arttıkça gelişme çok yavaşlar.

Su tutma kapasitesi iyi olan orta ve ağır topraklar adi fiğ tarımına elverişlidir.Toprak PH'nın nötr veya hafif alkali olması en uygunudur. Adi fiğ tarımına en elverişli topraklar; iyi direneli, tınlı topraklardır. Zayıf, kumlu ve kırtaban topraklarda adi fiğ verimi düşmektedir.

Ekimi:

Tohumları büyük olduğu, için tohumları küçük olan yonca ve üçgül gibi yem bitkilerine oranla çok duyarlı bir tohum yatağı isteği yoktur. Sonbahar ekimi için tahılların hasadından sonra toprağın yüzlek olarak işlenmesi ve sonbaharda daha derin bir sürüm yapılması yeterlidir.İlkbahar ekimi için ise; tarlanın sonbaharda işlenmesi, ilkbaharda su kaybını önlemek için tırmık geçirilmesi yeterli bulunmaktadır. Ekim makina ile sıraya veya serpme ve elle yapılır. Serpme ekim için değişik makinalar kullanılabilir. Dekara atılacak tohum miktarı ve sıra aralıkları ot ve tohum için yetiştirme amacına göre değişir. Ot elde etmek için sulu şartlarda 15-20 cm, kıraç şartlarda 30-40 cm sıra arasıyla ekim yapılabilir.

Tohum için yetiştirilecekse sulu şartlarda 30-35 cm, kıraçta 50-60 cm arayla ekilebilir

Tohumluk miktarı: Adi fiğ ot üretiminde, kışlık yalın ekimlerde artan tohumluk miktarları verimi artırır. Sıraya veya serpme ekimde olanaklar nisbetinde yüksek tohumluk miktarları kullanılmalıdır. Sıraya ekimde 8-10 kg/da, serpme ekimde 12-15 kg/da tohumluk miktarı yüksek verimin yanı sıra ekonomik de olmaktadır

Ekim derinliği 4-5 cm. olmalıdır. Adi fiğ derin ekime fazla duyarlı olmadığından hafif topraklarda 6-7 cm derinliğe kadar ekilebilir. Sıra aralarının 20 cm olması uygundur.

Bakım ve Sulama:

Sık ekilen adi fiğ tarlasında çok fazla yabancı ot bulunmaz.Çapalamanın güç olması nedeniyle çıkan yabancı otlarla mücadele oldukça zordur. Adi fiğ yetiştiriciliğinde en

önemli bakım işlemi tohum üretilen bitkilerde Bruchus sp.(Baklagil tohum böceği) ile savaştır.Çiçeklenme devresinde toz veya sıvı ilaçlarla mücadele yapılması gerekir.

Sulama İmkânı olan yerlerde çiçeklenme zamanına kadar bir veya iki defa sulanabilir

Gübreleme:

Adi fiğ ot üretiminde kendinden önce pamuk gibi bir endüstri bitkisi geldiği zaman genellikle gübre uygulaması yapılmaz. Böylelikle toprakta bir önceki üründen kalan fosfor ve diğer besin elementlerinin kullanılması sağlanır. Toprak analizlerinin yapılamadığı veya ön bitkide az gübre kullanıldığı durumlarda 6-7 kg/da etkili madde fosfor (P_2O_5) ile, çıkıştan sonra bitkilerin daha iyi ve hızlı gelişmesini sağlamak amacı ile de dekara 2-3 kg/da etkili madde amonyum sülfatın diskaro altına verilmesi yerinde olur. Atılacak gübrelerin miktarı etkili madde yüzdelerinden hesaplanır.

Biçim zamanı; Yeşil ot üretiminde fiğ, % 25 çiçeklenme döneminden alt kısımlarda baklalar oluşuncaya kadar geçen süre içinde biçilmelidir. Yeşil ot üretiminde; genellikle % 25 çiçeklenme döneminde biçilir; kuru ot veya silaj elde edilmesi söz konusu olduğunda ise biçim için ilk baklaların tam dane doldurma dönemine kadar beklenebilir. İyi bakım koşullarında 3-3,5 ton/da yeşil ot ya da 500-700 kg/da kuru ot elde edilir.

Karışık ekim:

Fiğ; ot veya silaj üretimi amacı ile yulaf, arpa ve tritikale gibi hububatlar ile karışım halinde yetiştirebilmektedir. Karışımında fiğ+hububat tohumluklarının hangi oranda kullanılması hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Yapılan çalışmalarda karışıma

genelde % 25-40 arasında değişen oranlarda buğdaygil konulabileceği saptanmıştır. Adi fiğ+tahıl karışımlarında dekara kullanılacak tohumluk miktarları yaklaşık olarak 8-11 kg adi fiğ + 3-5 kg arpa veya yulaf olabilir.

Yeşil gübre olarak ekilen fiğ, dekara ortalama 400 kg organik madde, 10 kg saf azot sağlamaktadır. Bu amağla fiğ tohumluğunun 10-12 kg/da kullanılması gerekir.